

รายงานสรุป
กิจกรรมฝึกอบรมปฏิบัติการงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น หลักสูตร วิทยากรผู้ช่วย
ณ ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. – มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
วันที่ 22 -25 สิงหาคม 2566

บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ร่วมกับศูนย์ประสานงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ – มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จัดกิจกรรมฝึกอบรมปฏิบัติการงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น หลักสูตรวิทยากรผู้ช่วย ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ณ ศูนย์ประสานงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ – มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 22 -25 สิงหาคม 2566

กิจกรรมฯ นี้ มีคณาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งเป็นเครือข่ายประสานงานและดำเนินงานสนองพระราชดำริของโครงการ อพ.สธ. จำนวน 27 แห่ง จำนวน 64 คน เข้ารับการอบรม การฝึกอบรมดังกล่าวนี้มุ่งเน้นการพัฒนาและสร้างวิทยากรผู้ช่วย ที่จะเป็นผู้ให้ความรู้และขยายผลงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นของโครงการ อพ.สธ. สำคัญของการอบรมครอบคลุมการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการและแนวทางการประเมินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นด้วยเครื่องมือ 7 ชิ้น ตลอดจนการนำไปปฏิบัติเพื่อสนองพระราชดำริฯ ด้านการบริหารและจัดการแนวทางงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับมาตรฐานโครงการ อพ.สธ.

การอบรมในครั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก ดร.ณัฏฐ์ บุญชัย ผู้อำนวยการศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ.-มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นประธานเปิดกิจกรรมฯ โดยมีผู้แทนบริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นองค์กรร่วมสนองพระราชดำริฯ เข้าร่วมในพิธีดังกล่าวด้วย

สรุปประเด็นสำคัญจากการฝึกอบรม

วันที่ 22 สิงหาคม 2566

- การบรรยายหัวข้อ “เครื่องมือ 7 ชิ้นกับการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น” โดย ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญาพงษ์ เจริญทรัพย์ เป็นการนำเสนอเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของเครื่องมือ 7 ชิ้นตามแนวทางงานวิจัยแบบสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำและบันทึกข้อมูลฐานทรัพยากรกายภาพ ชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางการประเมินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นตามแนวทางของ อพ.สธ. รวมทั้งวิธีการบันทึกข้อมูลลงสู่ฐานข้อมูลส่วนกลางให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามข้อกำหนดของ อพ.สธ. นอกจากนี้ ยัง

เปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมได้ระดมสมองในหัวข้อ “ความหมายชุมชนเข้มแข็ง” พร้อมทั้งการนำเครื่องมือ 7 ชิ้นเข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการข้อมูลชุมชน ประกอบด้วย

เครื่องมือชิ้นที่ 1 แผนที่เดินดิน

เครื่องมือชิ้นที่ 2 ผังเครือญาติ

เครื่องมือชิ้นที่ 3 โครงสร้างองค์กรชุมชน

เครื่องมือชิ้นที่ 4 การวิเคราะห์ทุนและความท้าทายของชุมชน

เครื่องมือชิ้นที่ 5 ปฏิทินชุมชน

เครื่องมือชิ้นที่ 6 ประวัติศาสตร์ชุมชน

เครื่องมือชิ้นที่ 7 ประวัติชีวิต

● กิจกรรมฝึกปฏิบัติแบบกลุ่ม โดยให้ร่วมมือกันดำเนินการออกแบบและสร้างชุมชนตัวอย่าง โดยทดลองใช้เครื่องมือทั้ง 7 ชิ้น และให้แต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอต่อวิทยากร พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนวิธีการใช้เครื่องมือกับผู้เข้าร่วมอบรมกลุ่มอื่นๆ และสรุปผลการทดลองการใช้เครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะโดยวิทยากร

วันที่ 23 สิงหาคม 2566

- กิจกรรมฝึกปฏิบัติการเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือ 7 ขึ้นกับการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น โดยแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมอบรมลงเก็บข้อมูลตามโจทย์ที่กำหนดในพื้นที่จริง คือ ตำบลกิตติชัย อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเกิดความเข้าใจอย่างทอ่งแท้และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามแนวทางของ อพ.สธ.

วันที่ 24 สิงหาคม 2566

- กิจกรรมถอดบทเรียน สรุปลองค์ความรู้และระดมความคิดเห็นกับการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ที่ได้รับการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือ 7 ขึ้น พร้อมทั้งจัดทำสรุปลองค์ความรู้และสื่อ เพื่อนำเสนอต่อวิทยากร พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนวิธีการใช้เครื่องมือกับผู้เข้าร่วมอบรมกลุ่มอื่นๆ และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะวิทยากร

วันที่ 25 สิงหาคม 2566

- การสรุปประเด็นสำคัญ โดยวิทยากร อพ.สธ. เกี่ยวกับการจัดการข้อมูลชุมชน และการวิเคราะห์เครื่องมือ 7 ขึ้นกับการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

การประเมินผลการอบรม

บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมฝึกอบรมฯ เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานด้วยวิธีการสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรมผ่านแบบสอบถาม จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5 ของผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด 64 คน ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ร้อยละ 92.9

วิธีการประเมินผล

- จำนวนผู้เข้าร่วมอบรม รวม 64 คน ประกอบด้วย เพศหญิง 30 คน และเพศชาย 34 คน ในจำนวนนี้มี 56 คนที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็นเพศหญิง 30 คน และเพศชาย 25 คน และไม่ระบุเพศ 1 คน ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เป็นคณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักวิชาการและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถจำแนกตามหน่วยงาน ได้ดังนี้

ลำดับ	อาชีพผู้เข้าอบรมฯ	จำนวน / คน
1	อาจารย์/เจ้าหน้าที่/บุคลากรทางการศึกษามหาวิทยาลัย	45
2	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	8
3	ครู/อาจารย์ ผู้สอนระดับประถม หรือมัธยมศึกษา	2
4	นักวิชาการศึกษา	1

ประเด็น/หัวข้อประเมินความรู้และความเข้าใจภายหลังการอบรม

ลำดับ	ประเด็น/หัวข้อคำถาม
1	ความเข้าใจหลักการและการประยุกต์ใช้ เครื่องมือขั้นที่ 1 (แผนที่เดินดิน)
2	ความเข้าใจหลักการและการประยุกต์ใช้ เครื่องมือขั้นที่ 2 (ผังเครือญาติ)
3	ความเข้าใจหลักการและการประยุกต์ใช้ เครื่องมือขั้นที่ 3 (โครงสร้างองค์กรชุมชน)

4	ความเข้าใจหลักการและการประยุกต์ใช้ เครื่องมือชิ้นที่ 4 (การวิเคราะห์ทุนและความท้าทายของชุมชน)
5	ความเข้าใจหลักการและการประยุกต์ใช้ เครื่องมือชิ้นที่ 5 (ปฏิทินชุมชน)
6	ความเข้าใจหลักการและการประยุกต์ใช้ เครื่องมือชิ้นที่ 6 (ประวัติศาสตร์ชุมชน)
7	ความเข้าใจหลักการและการประยุกต์ใช้ เครื่องมือชิ้นที่ 7 (ประวัติชีวิต)
8	ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมต่อการพัฒนา/ดำเนินงานโครงการ
9	การนำความรู้ที่ได้รับไปเสริมการดำเนินโครงการในขั้นตอนเริ่มพัฒนาโครงการ และ/หรือขั้นตอนการบริหารจัดการ ดำเนินงาน และ/หรือขั้นตอนประเมินผลและตรวจสอบความถูกต้อง
10	ระดับการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

ผลการประเมินระดับความรู้ความเข้าใจผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

- ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ร้อยละ 92.9
- ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 5.4
- ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ร้อยละ 1.8
- ประมวลผล (หัวข้อที่ 9) การนำความรู้ที่ได้รับไปเสริมการดำเนินโครงการในขั้นตอนเริ่มพัฒนาโครงการ และ/หรือขั้นตอนการบริหารจัดการ ดำเนินงาน และ/หรือขั้นตอนประเมินผลและตรวจสอบความถูกต้อง สรุปผลได้ ดังนี้
 - ร้อยละ 83 ของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถนำไปใช้ในขั้นตอนเริ่มพัฒนาโครงการ
 - ร้อยละ 82 ของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถนำไปใช้ในขั้นตอนการบริหารจัดการ/ดำเนินงาน
 - ร้อยละ 55 ของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถนำไปใช้ในขั้นตอนประเมินผลและตรวจสอบความถูกต้อง

การวัดระดับความพึงพอใจการอบรม

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมฯ ในระดับมากอยู่ที่ร้อยละ 79.41

ประเด็นและระดับความพึงพอใจ 3 อันดับแรก

- วิทยากรบรรยายและบรรยายภาคการอบรม ร้อยละ 96 ระดับความพึงพอใจ “มาก”
- การประสานงานและการจัดการของทีมผู้จัด ร้อยละ 91 ระดับความพึงพอใจ “มาก”
- เอกสาร อุปกรณ์ และสื่อที่ใช้ประกอบการอบรม ร้อยละ 89 ระดับความพึงพอใจ “มาก”

